

Seznam ověřovaných projevů kompetencí na VLK Quo vadis 2023 (celkem je jich 40, viz Skautský Kompetenční Model)

1. Ztotožňuje se s posláním a principy skautingu.

Kritérium: Dokáže vysvětlit poslání a principy skautingu, jejich vzájemnou provázanost a reálný dopad na program oddílu.

3. Má základní přehled o kořenech skautingu a historii skautingu v českých zemích.

Kritérium: Dokáže popsat, z jakých kořenů český skauting vznikl. Má základní přehled o historii českého skautingu.

5. Ví, co je to skautská výchovná metoda a ztotožňuje se s ní. Rozumí jejím jednotlivým prvkům a používá je k naplnění výchovných cílů.

Kritérium: Dokáže vysvětlit vztah mezi SVM, posláním a principy, zhodnotit, jak s prvky SVM pracuje v oddíle, a navrhnout, co by mohl zlepšit.

6. Metodicky pracuje s nástrojem postupného osobního rozvoje členů. Chápe práci s nástroji osobního rozvoje jako postupný krok od výchovy k sebevýchově.

Kritérium: Ví, proč a jak vybraný nástroj (stezka, lucerna, cestička, pěšinka, oddílové stezky, výzvy a projekty a další) použít jako východisko při plánování. Zná různé způsoby, jak předávat a ověřovat znalosti/dovednosti/postoje. Ví, jak s takovým nástrojem nepracovat (frontální výuka, zkoušení). Dokáže motivovat členy k používání zvoleného nástroje.

8. Používá družinový systém jako výchovný prvek, přizpůsobuje jej podmínkám a specifikům svého oddílu. Metodicky vede a podporuje rádce.

Kritérium: Dokáže pojmenovat, jak s tímto prvkem pracuje jeho oddíl. Ví, jakých výchovných cílů může dosahovat zapojením družinového systému. Zná způsoby, jak podporovat rádce v jejich činnosti.

7. Používá prvek učení se zkušeností při výchovném působení v oddíle.

Kritérium: Dokáže pojmenovat, jak s tímto prvkem pracuje jeho oddíl. Ví, jaké výchovné cíle může plnit zkušenostním učením. Chápe důležitost reflexe a rozpozná, k jakým aktivitám je vhodné ji zařadit.

9. Používá téma přírody a pobyt v ní jako výchovný nástroj. Cíleně rozvíjí vztah členů k přírodě.

Kritérium: Je si vědom, že příroda představuje hodnotu, kterou je na místě poznávat a chránit. Pobyt v přírodě, její poznávání a aktivity vedoucí k šetrnému chování k přírodě či její ochraně umí cíleně začlenit do oddílového programu.

13. U členů oddílu rozvíjí jejich hodnotový systém, duchovní život a svědomí v duchu skautského slibu a zákona.

Kritérium: U členů oddílu umí rozvíjet hodnotový systém, duchovní život a svědomí v duchu skautského slibu a zákona.

18. Umí po materiální a organizační stránce připravit a uspořádat stálý letní tábor v přírodě.

Kritérium: Umí vybrat vhodné místo pro tábořiště a zajistit pro táboření potřebná povolení. Umí zorganizovat stavbu, údržbu a likvidaci tábora, včetně dopravy a správného uložení materiálu.

19. Zajišťuje vedení administrativní a informační agendy oddílu dle jeho potřeb a vnitřních předpisů Junáka - českého skauta.

Kritérium: Umí provést běžný úkon spojený s administrativou oddílu.

21. Jedná v souladu s organizační strukturou Junáka - českého skauta a relevantním vnitřním právem.

Kritérium: Zná základní prvky organizační struktury Junáka – českého skauta, smysl jejich existence, jejich právní povahu a postavení vzhledem k oddílu. i další potřebné předpisy vnitřního práva (OŘJ, HŘJ, ŘVČČJ); ví, kde najít jejich plné znění.

22. Zná své středisko, zapojuje se vhodně do jeho řízení a činnosti, zajišťuje v něm výkon práv a povinností svého oddílu.

Kritérium: Zná základní informace o svém středisku (plný název, sídlo, důležité činovníky). Ví, jak funguje středisko a jeho orgány a jak to může ze své funkce ovlivnit, včetně nesouhlasu.

24. Zajišťuje dodržování pravidel fyzické i psychické bezpečnosti při běžných i specifických aktivitách.

Kritérium: Umí při konkrétní aktivitě zajistit dodržení bezpečnostních pravidel a limitů. Umí vysvětlit pojem psychická bezpečnost v oddíle.

25. Postupuje při plánování a realizaci činnosti oddílu tak, aby sebe a sobě svěřené účastníky akce zbytečně nevystavoval zdravotním, bezpečnostním a dalším rizikům.

Kritérium: Umí naplánovat vícedenní akci tak, aby přiměřeně minimalizoval rizika s ní spojená (režim a posloupnost aktivity a odpočinku, vaření a jídelníček, trasy a místa přesání, sraz a návrat + předání členů rodičům, využívání zpětné vazby a review programů, které to potřebují).

26. Vede členy oddílu tak, aby byli připraveni na zvládání a řešení různých krizových a obtížných situací.

Kritérium: Dokáže u dané aktivity určit, zda je vhodná pro danou věkovou kategorii a jaká pro ni představuje rizika, a aktivitu podle toho ponechat, upravit nebo rozhodnout o jejím vypuštění.

28. Zohledňuje při svém vedení hygienu práce a dbá na její dodržování v týmu, aby co nejvíce snížil riziko nehod a zkratových jednání.

Kritérium: Dokáže vyhodnotit, kdy jsou kapacity jeho samého nebo jeho týmu překročeny, a příslušně dle toho upravit plán činnosti, delegovat úkoly nebo jinak zasáhnout. V plánu delší akce dokáže rozpoznat místa se zvýšeným rizikem nehod a zkratových jednání (u dětí i vedoucích) a plán podle toho upravit.

30. Neporušuje platné právo, chová se dle principů právní odpovědnosti.

Kritérium: Ví, kdy a za jaké jednání nese do jaké míry jako vedoucí oddílu právní odpovědnost. Umí při zajišťování činnosti oddílu právně jednat jménem Junáka – českého skauta a ví, kdy tak může činit. Umí se v případě právní odpovědnosti sebe nebo jiného člena obrátit pro pomoc. Ví, proti čemu je jako činovník v Junáku - českém skautu pojištěn.

32. Zná a dodržuje právní ustanovení týkající se oddílové činnosti a vede členy oddílu k jejich dodržování.

Kritérium: Zná základní obsah důležitých ustanovení zákonů relevantních pro běžnou skautskou činnost. Ví, kde dohledat podrobnosti. Umí naplánovat a realizovat běžnou oddílovou aktivitu tak, aby neporušovala platné právo.

35. Pracuje s oddílovou vizí.

Kritérium: Ví, že má oddíl mít vizi a proč. Dokáže ji formulovat.

38. Cíleně a vhodným způsobem pracuje na své autoritě vedoucího oddílu.

Kritérium: Ví, proč má cíleně pracovat na své autoritě vedoucího oddílu, a jak to dělat. Dokáže se vyhnout jednání, kterým může o autoritu přijít nebo ji zneužít.

39. Vhodným způsobem koordinuje práci týmu, aby zajistil veškerou oddílovou činnost.

Kritérium: Dokáže připravit a vést poradou oddílové rady tak, že efektivně řeší práci, která je na stole (aktuální i dlouhodobější úkoly, plnění plánu, zajištění oddílové činnosti). Dokáže odpovídajícím způsobem zadat úkol, poskytnout podporu při jeho plnění a ověřit úspěšné splnění.

40. Dle potřeby vhodně podporuje motivaci členů svého oddílu k činnosti.

Kritérium: Umí různými způsoby podporovat motivaci ostatních. Je si vědom jejich výhod a nevýhod a dokáže mezi nimi vhodně zvolit v různých situacích a vůči různým lidem.

44. Analyzuje situaci ve svém oddíle. Ví, proč to dělá, a volí k tomu vhodné způsoby.

Kritérium: Dokáže použitím hodnotících metod (např. Semafor) identifikovat slabé a silné stránky v činnosti jeho oddílu. Dokáže své tvrzení podložit argumenty.

45. Plánuje a realizuje výchovu v oddíle prostřednictvím práce s cíli.

Kritérium: Dokáže definovat konkrétní, měřitelné, přiměřené výchovné cíle. Poznává rozdíl mezi cílem a prostředkem a pracuje s nimi odpovídajícím způsobem. Umí v rámci oddílového plánu pracovat s cíli různého časového rámce.

46. Vyhledává, vytváří a používá vhodné metody a prostředky ke splnění výchovných cílů.

Kritérium: Umí na základě svých cílů zvolit vhodné metody, nástroje, programy, prostředky. Umí pravidlo, nástroj nebo program vysvětlit a uvést.

48. Používá plánovací postupy tak, aby oddílový program tvořil pestrý, rozmyšlený

Kritérium: Je schopen sestavit střednědobý plán oddílu podřízený dlouhodobé vizi.

Umí sestavit program běžné oddílové akce podřízený střednědobému plánu.

Umí popsat výhody plánování v krocích (stanovení vize, obecné cíle - střednědobý plán, konkrétní cíle, projevy a aktivity).

50. Vyhodnocuje plán oddílové činnosti a v něm obsažené cíle, výsledky využívá pro poučení sebe i oddílu.

Kritérium: Umí ze zpětné vazby, pozorování nebo dalších zdrojů určit, nakolik byly splněny původní záměry a plány; umí toto provést samostatně i v týmu. Umí ze zjištěných nedostatků vyvodit závěry a postup do budoucna.

51. Odpovědně řídí činnost oddílu po hospodářské stránce.

Kritérium: Ví, do jaké míry nese on jako vedoucí a další členové jeho oddílu ve svém středisku odpovědnost za hospodaření. Umí na základě cílů malé i velké akce sestavit její rozpočet.

54. Zajišťuje hospodaření oddílových akcí s péčí řádného hospodáře v souladu s platným právem a vnitřními předpisy Junáka - českého skauta.

Kritérium: Dokáže určit, zda je daný prvotní doklad platný, a případně jmenovat jeho nedostatky. Umí vypsát správný pokladní doklad. Umí vést pokladní knihu malé i velké akce. Umí vyhodnotit hospodářský výsledek malé i velké akce.

60. Využívá zpětnou vazbu jako jeden ze základních pilířů výchovy a vedení.

Kritérium: Dokáže poskytnout konkrétnímu člověku nebo skupině zpětnou vazbu na program nebo jinou aktivitu. Dokáže v rámci příprav programu do harmonogramu zahrnout zpětnou vazbu tak, aby získal informace o jeho průběhu a aby dal prostor k posunu účastníků skrze reflexi jejich činů.

61. Zná základní vývojové charakteristiky od předškolních dětí po dospělé a dovede podle nich se členy oddílu pracovat.

Kritérium: Umí stručně představit charakteristiku věkové kategorie. Zná fyzické a psychické limity členů určené jejich věkem a umí s nimi v rámci programu vhodně pracovat.

64. Vytváří program oddílu tak, aby pomáhal rozvíjet individuální znalosti, schopnosti a dovednosti členů oddílu, byl pro ně užitečný i atraktivní a reagoval na jejich dosavadní znalosti, schopnosti a dovednosti.

Kritérium: V programu oddílu umí vysvětlit, proč zařadil jednotlivé aktivity do programu. Vysvětlí, jak pracuje s postupně stimulujícími prvky v programu (kde dochází k navýšení dosavadních znalostí / schopností / dovedností jednotlivce). V programu ukáže, kde myslí na růst spolupracovníků.

65. Orientuje se ve světě dnešních dětí/mládeže, hledá si o něm informace, ví, co členy oddílu zajímá, a dokáže tato témata přenášet do oddílu.
Kritérium: Dokáže rozlišit vhodné a nevhodné trendy (umí uvést příklady) a toto rozlišení odůvodnit tak, aby jej pochopili i členové oddílu. Dokáže vhodné trendy zakomponovat do činnosti oddílu.

67. Vnímá členy oddílu jako jedinečné bytosti, podle toho s nimi jedná a je schopen rozpoznat a řešit problémy, se kterými se setkávají.
Kritérium: Umí rozpoznat, že má dítě nějaký problém, a umí mu s ním pomoci (umí se obrátit na správná místa s prosbou o pomoc v řešení nebo umí problém vyřešit sám). (met. poznámka - lépe vyzkoušet, zda umí pomoci řešit problém více dětem, aby bylo možno poznat, že pracuje s individuálním přístupem).

72. Přizpůsobuje komunikaci osobě, s níž mluví (dítě, rodič, úředník...), a situaci, v níž se nachází.
Kritérium: Umí podle povahy a příjemce sdělení zvolit vhodné komunikační prostředky a kanály a použít je.

73. Pokud vznikne konflikt, snaží se zachovat tak, aby konflikt vyústil v řešení přijatelné pro všechny strany.
Kritérium: Dokáže rozpoznat hranici mezi konstruktivním a destruktivním konfliktem. Zná způsoby, jak destruktivní konflikt přerušit. Drží se zásad slušné a konstruktivní komunikace.

74. Komunikuje slušně a vstřícně, diskutuje věcně a konstruktivně. Cíleně kultivuje komunikaci členů oddílu.
Kritérium: Jeho komunikace je slušná a vstřícná (aktivně se neprojevuje jinak). Diskutuje věcně a konstruktivně. Dokáže uvést příklady, jak cíleně kultivovat komunikaci členů oddílu.

75. Má přehled o informačních zdrojích, které jako vedoucí oddílu potřebuje, a adekvátně je využívá.
Kritérium: Má přehled o základních zdrojích informací pro skautskou činnost: weby a databáze (Křižovatka, Spisovna, databáze základen, akcí, metodických materiálů, vyhledávače spojení, nákup jízdenek...), knihy, časopisy (např. metodický časopis Skauting). Dokáže tyto zdroje získat a využít, umí určit, kdy je to vhodné.

76. Dle potřeby vyhledává, kriticky posuzuje a vybírá pravdivé a relevantní informace, a vede k tomu členy oddílu.
Kritérium: Umí k vybranému tématu najít dostatek informací a vybrat z nich ty pravdivé a relevantní.

77. Komunikuje s osobami mimo oddíl.
Kritérium: Ví, proč je vnější komunikace důležitá. Umí vytvořit běžný komunikační materiál (např. náborový leták, novoročenku). Má přehled o způsobech komunikace s veřejností ve svém městě.